



מאמר מערכת

## חנוכה של אור

הרמח"ל מבאר את מעלתם של חגי ישראל באופן זה: "כל תיקון ואור גדול שהאיר בזמן מן הזמנים בשוב תקופת הזמן יאיר עלינו אור מעין האור הראשון" (דרך ה' ח"ד פ"ז). לחגי ישראל יש מעלה מיוחדת שכאשר הם חלים, חלה גם מעלתם, אם כן מעלת האור הגדול שהאיר ה' למכבים חוזר ומאיר לנו גם בימינו אלה. נרות החנוכה שאנו מדליקים בימים אלו מסמלים את ה'תיקון' שהיה בתקופת המכבים. ניצחונם של המכבים היה ניצחון של הטוב נגד הרע, האור נגד החושך, ולכן אנו מדליקים את נרות החנוכה שמסמלים את האור המיוחד הזה הגנוז בתוכנו ומתגלה בימים אלו. מה טיבו של אור זה וכיצד דרכי הופעתו?  
המדרש כותב על הפסוק:

"וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְבָהּ וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהי אור וַיְהי אור."  
"והארץ היתה תהו ובהו זה גלות בבל, ובהו זה גלות מדי, וחושך זה גלות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזירותיהן שהיתה אומרת להם כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל".

מלכות יוון מסמלת את הרשע, את הכפירה ואת החושך שבעולם, לעומת ישראל המסמלים את הצדק, האמונה והאור.

הארת ישראל היא מתכונות היסוד שלנו, נקודת היסוד שבאב האומה, אברהם אבינו המסמל את גילוי האור בעולם, וכך מובא במדרש (ב"ר ב): "ויאמר אלהים יהי אור זה אברהם הה"ד (ישעיה מא) מי העיר ממזרח צדק וגו' אל תקרא העיר אלא האיר". אברהם אבינו ניחן בתכונת האור, ולמדנו מהמדרש שכל העולם מצפה לאור זה מתי יתגלה, וזהו תיקון העולם.

על טיבו של אור מיוחד זה ניתן ללמוד מדברי המדרש תנחומא (לך לך סימן כו):  
"ואברהם למה היה דומה, למלך שהיה מהלך בחשיכה, בא אוהבו וראה אותו והאיר לו, א"ל המלך עד שאתה מאיר לי, בא והלך לפני,

כך [בימי] אברהם היו כל העולם רשעים והוא צדיק, א"ל הקב"ה עד שאתה מאיר במזרח התהלך לפני".

למדנו שאברהם, אוהבו של מלך, מוזמן ע"י המלך להאיר לא רק למלך אלא לעולם כולו. א"כ האורה זו תכונתם של ישראל המאירה לעולם ומתקנת אותו לייעודו. תכונה זו המתחילה מאברהם אבינו נמשכת עד לבנים ולנו.

לאור מיוחד זה יש דרכי הופעה מיוחדים, הוא אינו מופיע באופן רגיל, הוא צריך להופיע מתוך האפילה ומתוך ההסתר, באופן זה יש לאור משמעות גדולה יותר. ניתן ללמוד על דרכי הופעתו מדברי המדרש: "קץ שם לחושך" - זמן נתן לעולם כמה שנים יעשה באפילה", ומסביר השפת אמת:

"כי אור שנברא בששת ימי בראשית היה מאיר מסוף העולם ועד 1010... ראה הקב"ה שאין העולם כדאי ע"י החטא וגנזו לצדיקים. והגניזה הוא שבכל היגלות הארה מאותו האור. תיכף יורד עמו איזה הסתר וחושך... ולכן כשצריך האדם להשיג איזה הארה צריך מקודם לעבור על הסתרות חושך".

האור האלוקי המיוחד גנוז הוא מעמנו, אין העולם כדאי הוא לו, אך השפת אמת מגלה לנו שלכל הארה והופעה אלוקית חדשה על עמנו, צריך שיוקדמו לה עיכובים והסתרות ומתוכם צומח הכוח המניע למימוש ההארה הגדולה. כך היה בימי המכבים וכך בכל הדורות כולם עד דורנו זה, דור של גאולה, דור שחושך ואור משמשים בו בערבוביא.

בימים אלו, עת האובדן והאסון הגדול בהילקחם של יהודים תמימים הי"ד בהודו בשליחותו של עם ישראל, נזכור את עיקר משימתנו כיהודים ללכת בדרכו של אברהם אבינו שהולך ומאיר לעולם.

פתחנו את החוברת בשני מאמרים הקשורים לימי החנוכה. פרסומי ניסא בנרות חנוכה מאת הרב גבריאל קדוש וכן במאמרו של הרב יואל פרידמן בעניין הדלקת נר חנוכה במסיבות.

אמנם שנת השמיטה כבר מאחרינו אך עדיין קיימת קדושת פירות שביעית בחלק מן הפירות. הרב יהודה עמיחי עוסק במסיק זיתים שלא ע"פ אוצר בית דין, וכן בדין של תערובת של שמן קדוש בקדושת שביעית. בדין ערלה בענפים שיצאו מעץ יבש, עוסק הרב יעקב אפשטיין. חותם את החוברת הרב אהוד אחיטוב במאמר על חיוב הפרשת מעשרות מגידולי מצע מנותק וגידולי חול בחממה.

חנוכה שמח

מערכת אמונת עתיד